

Lingüística
Curs 2008 – 2009

LINGÜÍSTICA

Curs 2008-2009

28471 Anual, Segon curs, Primer cicle, troncal, 10,5 crèdits

PROFESSOR

JOAQUIM LLISTERRI

Departament de Filologia Espanyola
Despatx B11-290.5 / K-2004

Horari d'atenció als estudiants: Dilluns i dimecres de 13 a 14 (B11-290.5), divendres de 10.30 a 11.30 (K-2004) i hores a convenir

Joaquim.Llisterri@uab.cat

Només es contestaran els missatges enviats des de l'adreça institucional (@campus.uab.cat).

Per posar-vos en contacte amb el professor **no** utilitzeu el sistema de tutories de Campus Virtual; feu servir el correu a la web de la UAB (<https://webmailCampus.uab.cat/>) o el vostre programa habitual.

<http://liceu.uab.cat/~joaquim/Linguistica.html>

OBJECTIUS

L'objectiu d'aquesta assignatura és que l'estudiant assoleixi una formació bàsica en lingüística que abraci les característiques generals del llenguatge, els principals conceptes referents a l'estructura del llenguatge i els aspectes més significatius del seu ús social.

CONTINGUTS

BLOC 1: CARACTERÍSTIQUES GENERALS DEL LLENGUATGE

1. La diversitat i la universalitat del llenguatge

La diversitat i la universalitat del llenguatge. "Lingüística popular" i ciències del llenguatge.

2. L'aspecte comunicatiu del llenguatge

L'aspecte comunicatiu del llenguatge humà. La comunicació lingüística. Les funcions del llenguatge. El llenguatge humà com a sistema de signes. El signe lingüístic. Relacions d'oposició: paradigmàtiques i sintagmàtiques. La doble articulació del llenguatge humà. Nivells i operacions de l'anàlisi lingüística.

3. L'aspecte biològic del llenguatge

Aspecte biològic del llenguatge humà. L'origen del llenguatge. L'adquisició del llenguatge. Gramàtica universal i gramàtica particular

4. Els criteris de classificació de les llengües

Els criteris de classificació de les llengües. Les famílies lingüístiques. Tipologia lingüística i universals lingüístics.

BLOC 2: L'ESTRUCTURA DEL LLENGUATGE

5. L'estructura fonètica

Llengua oral i llengua escrita. Sistemes de representació gràfica de la llengua. Les relacions entre sons i grafies. Caracterització articulatòria i acústica dels elements segmentals. Els elements suprasegmentals. La transcripció fonètica: els alfabet fonètics. La percepció de la parla.

6. L'estructura fonològica

Les unitats de l'anàlisi fonològica. Trets distintius i classes naturals. Els processos fonològics.

7. L'estructura morfològica

Les unitats de l'anàlisi morfològica. Processos morfològics: flexió, derivació i composició. Les tipologies morfològiques: llengües aïllants, aglutinants i flexives.

8. L'estructura sintàctica

Gramaticalitat i correcció. Gramàtica descriptiva i gramàtica normativa. Les unitats de l'anàlisi sintàctica. L'estructura sintàctica com a estructura jeràrquica. Categories gramaticals. Categories lèxiques i categories funcionals. Les funcions sintàctiques. Arguments i adjunts. Ordre bàsic dels constituents de l'oració. Tema i rema. Tipologia sintàctica.

9. L'estructura semàntica

Relacions de sentit entre unitats lèxiques. El significat lingüístic intrínsec i la interpretació d'enunciats. Significat del mot i significat de l'oració. La composicionalitat del significat. Relacions estructurals. Contingut proposicional i relacions de sentit entre proposicions. El significat discursiu.

BLOC 3: EL LLENGUATGE EN CONTEXT

10. La pragmàtica

Comunicació verbal i comprensió d'enunciats. Aspectes cognitius i socials associats amb l'ús del llenguatge. Els actes de parla. Informació explícita i informació implícita en l'ús del llenguatge. Implicatures i pressuposicions pragmàtiques. La noció de context. La dixi.

11. La variació lingüística

Diversitat lingüística i variació inherent. Variació en la comunitat lingüística: llengua, dialecte, subdialecte i idiolecte. El concepte de llengua estàndard. Territori i variació dialectal: dialectologia. Grup social i variació sociolectal: significació social del llenguatge. Context i variació situacional: els estils de parla.

12. El canvi lingüístic

L'evolució de les llengües: el canvi lingüístic. La variació com a origen del canvi. L'estudi del canvi en curs.

13. Llengua i societat

La llengua i la societat: la noció de comunitat lingüística. El contacte de llengües. Multilingüisme, bilingüisme i diglòssia. L'alternança de llengües i el canvi de codi. Pidgins i criolls. Manteniment i substitució d'una llengua. La planificació i la política lingüística.

BIBLIOGRAFIA

Per a la preparació del programa de l'assignatura es recomana que els estudiants seleccionin i utilitzin regularment **un** dels sis manuals següents de bibliografia bàsica per a seguir els continguts fonamentals del curs:

1.-

(a) AKMAJIAN, A.- DEMERS, R.A.- FARMER, A.K.- HARNISH, R.M. (1995) *Linguistics: An Introduction to Language and Communication*. Cambridge: The MIT Press, 4th edition.

(b) AKMAJIAN, A.- DEMERS, R.A.- HARNISH, R.M. (1979) *Linguistics. An Introduction to Language and Communication*. Cambridge: MIT Press, 1984 2nd Edition, 1992 3rd Edition. Trad. cast y adaptació de V. Demonte y M. Mora: *Lingüística: Una introducción al lenguaje y a la comunicación*. Madrid: Alianza Editorial (Alianza Universtaria Textos, 81), 1984.

Lingüística
Curs 2008 – 2009

2.-

FASOLD, R.- CONNOR-LINTON, J. (2006) *An Introduction to Language and Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press. Resources:
<http://www.cambridge.org/catalogue/catalogue.asp?isbn=0521612357&ss=res>

3.-

FINEGAN, E. (1989) *Language: Its Structure and Use*. Fort Worth: Harcourt Brace & Company. Second Edition, 1994. Fort Worth: Harcourt College Publishers. Boston: Heinle. Third Edition, 1999; Fourth Edition, 2004. Book companion site:
http://www.wadsworth.com/cgi-wadsworth/course_products_wp.pl?fid=M20b&discipline_number=300&product_isbn_issn=0838407943

4.-

FROMKIN, V.- RODMAN, R.- HYAMS, N. (2003) *An Introduction to Language*. 7th Edition. Boston: Heinle.

5.-

(a) O'GRADY, W.- ARCHIBALD, J.- ARONOFF, M.- REES-MILLER, J. (2001) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. Boston: Bedford / St Martin's. Fourth Edition. Student site:
<http://www.bedfordstmartins.com/linguistics/>

(b) O'GRADY, W.- DOBROVOLSKY, M.- ARONOFF, M. (1997) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. Boston: Bedford / St. Martins. Third Edition.

(c) O'GRADY, W.- DOBROVOLSKY, M.- KATAMBA, F. (1997) *Contemporary Linguistics. An Introduction*. London: Longman (Learningabout Language).

6.-

RADFORD, A.- ATKINSON, M.- BRITAIN, M.- CLAHSSEN, H.- SPENCER, A. (1999) *Linguistics. An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press. Trad. cast. de N. Bel Rafecas: *Introducción a la lingüística*. Madrid: Cambridge University Press (Lingüística), 2000.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA (JUNY DE 2009)

La qualificació de la primera convocatòria s'obtéindrà a partir de la mitjana de dos exàmens parcials. La puntuació obtinguda en el primer examen parcial equivaldrà a un 50% de la nota final, i l'obtinguda en el segon examen parcial a un altre 50%.

El primer parcial serà sobre els temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6 del programa i el segon parcial sobre els temes 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13.

Lingüística
Curs 2008 – 2009

El fet de no presentar-se a algun d'aquests exàmens implicarà una puntuació de 0 (zero) en l'examen corresponent. No hi haurà recuperacions d'aquestes proves.

Els estudiants amb una mitjana inferior a 5 hauran de realitzar un examen final sobre la totalitat del temari.

En els exàmens s'avaluarà, mitjançant preguntes amb resposta "cert" o "fals", el coneixement dels continguts fonamentals del curs i dels manuals bàsics recomanats, així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

SEGONA CONVOCATÒRIA (SETEMBRE DE 2009)

La qualificació de la segona convocatòria s'obtindrà a partir d'un examen sobre la totalitat del temari.

En l'examen s'avaluarà, mitjançant preguntes amb resposta "cert" o "fals", el coneixement dels continguts fonamentals del curs i dels manuals bàsics recomanats, així com la capacitat de resoldre problemes d'anàlisi lingüística.

TUTORIES INTEGRADAS

Les tutories integrades seguiran un sistema virtual i consistiran en el seguiment de les activitats de l'alumne mitjançant el correu electrònic, especialment pel que fa a la resolució de dubtes i a la discussió de les qüestions que puguin sorgir a propòsit de les lectures i de la consulta dels materials recomanats durant el curs. S'espera que sigui l'estudiant qui prengui la iniciativa d'enviar consultes al professor quan ho consideri convenient.

Només es contestaran els missatges enviats des de l'adreça institucional (@campus.uab.cat).

Per posar-vos en contacte amb el professor no utilitzeu el sistema de tutories de Campus Virtual; feu servir el correu a la web de la UAB (<https://webmailCampus.uab.cat/>) o el vostre programa habitual.

CAMPUS VIRTUAL

Els estudiants matriculats tindran accés al Campus Virtual (<http://cv.uab.cat>) de la UAB, on es publicarà el programa i la bibliografia essencial. La resta de materials de l'assignatura es podran consultar a:

<http://liceu.uab.cat/~joaquin/Linguistica.html>

Per posar-vos en contacte amb el professor no utilitzeu el sistema de tutories de Campus Virtual; feu servir el correu a la web de la UAB (<https://webmailCampus.uab.cat/>) o el vostre programa habitual.